



# MONITORUL OFICIAL

## AL

### ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 181

PARTEA I  
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 6 martie 2019

#### SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
<b>LEGI ȘI DECRETE</b>		
36.	— Lege pentru ratificarea Protocolului Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, adoptat la Nagoya la 29 octombrie 2010, semnat de România la 20 septembrie 2011 la New York, la Convenția privind diversitatea biologică, semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro .....	2
	Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora la Convenția privind diversitatea biologică .....	2–10
80.	— Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Protocolului Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, adoptat la Nagoya la 29 octombrie 2010, semnat de România la 20 septembrie 2011 la New York, la Convenția privind diversitatea biologică, semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro .....	10
<b>DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE</b>		
	Decizia nr. 732 din 20 noiembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (5), (6) și (7) și art. 34 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor .....	11–13
<b>HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI</b>		
126.	— Hotărâre pentru aprobarea criteriilor și modalităților de stabilire și ajustare a prețurilor reglementate aferente serviciilor de calificare, depozitare și procesare a oxidului de uraniu, precum și a prețului dioxidului de uraniu furnizate de către Compania Națională a Uraniului — S.A. pe teritoriul României ....	14–15

**LEGI ȘI DECRETE****PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****pentru ratificarea Protocolului Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, adoptat la Nagoya la 29 octombrie 2010, semnat de România la 20 septembrie 2011 la New York, la Convenția privind diversitatea biologică, semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro****Parlamentul României** adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Protocolul Nagoya\*) privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, adoptat la Nagoya la 29 octombrie 2010, semnat de România la

20 septembrie 2011 la New York, la Convenția privind diversitatea biologică, semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro, ratificată prin Legea nr. 58/1994.

*Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.*

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,  
**FLORIN IORDACHE**

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,  
**IULIAN-CLAUDIU MANDA**

București, 17 ianuarie 2019.  
Nr. 36.

\*) Traducere.

**PROTOCOLUL DE LA NAGOYA****privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora la Convenția privind diversitatea biologică**

Părțile la prezentul protocol, fiind părți la Convenția privind diversitatea biologică, denumită în continuare *convenția*, reamintind că împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice este unul dintre cele trei obiective de bază ale convenției și recunoscând că prezentul protocol urmărește implementarea acestui obiectiv în cadrul convenției,

reamintind drepturile suverane ale statelor asupra resurselor lor naturale și în conformitate cu dispozițiile convenției, reamintind în continuare articolul 15 din convenție, recunoscând contribuția importantă la dezvoltarea durabilă pe care au avut-o transferul de tehnologie și cooperarea pentru construirea de capacități de cercetare și inovare în vederea punerii în valoare a resurselor genetice în țările în curs de dezvoltare, în conformitate cu articolele 16 și 19 din convenție,

recunoscând că sensibilizarea publicului în ceea ce privește valoarea economică a ecosistemelor și a biodiversității și împărțirea corectă și echitabilă a acestei valori economice cu cei care sunt custozii biodiversității reprezintă stimulente esențiale pentru conservarea diversității biologice și pentru utilizarea durabilă a componentelor sale,

recunoscând rolul potențial al accesului și al împărțirii beneficiilor în ceea ce privește aportul la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, la eradicarea sărăciei și la durabilitatea mediului, contribuind astfel la realizarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului,

recunoscând legătura dintre accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor resurse,

recunoscând importanța de a oferi securitate juridică în ceea ce privește accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora,

recunoscând, în plus, importanța promovării echității și corectitudinii în negocierea condițiilor convenite de comun acord între furnizorii și utilizatorii de resurse genetice,

recunoscând, de asemenea, rolul vital pe care îl joacă femeile în ceea ce privește accesul și împărțirea beneficiilor și afirmând necesitatea unei participări depline a femeilor la toate nivelurile de elaborare și implementare a politicilor pentru conservarea biodiversității,

hotărâte să sprijine în continuare implementarea efectivă a dispozițiilor convenției referitoare la acces și la împărțirea beneficiilor,

recunoscând că este necesară o soluție inovatoare pentru a realiza o împărțire corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice în situații transfrontaliere sau pentru care nu este posibilă acordarea sau obținerea în prealabil a consimțământului în deplină cunoștință de cauză,

recunoscând importanța resurselor genetice pentru securitatea alimentară, sănătatea publică, conservarea biodiversității, precum și pentru atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, recunoscând caracterul special al biodiversității agricole, trăsăturile sale distinctive și problemele sale care necesită soluții speciale,

recunoscând interdependența tuturor țărilor în ceea ce privește resursele genetice pentru alimentație și agricultură, precum și natura specială și importanța acestora pentru obținerea securității alimentare la nivel mondial și pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii în contextul combaterii sărăciei și al schimbărilor climatice și recunoscând rolul fundamental în acest sens al Tratatului internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură și al Comisiei pentru resurse genetice pentru alimentație și agricultură a FAO,

ținând seama de Regulamentul sanitar internațional (2005) al Organizației Mondiale a Sănătății, precum și de importanța de a asigura accesul la agenți patogeni umani pentru pregătirea și capacitatea de reacție în domeniul sănătății publice,

recunoscând lucrările în curs în alte forumuri internaționale referitoare la acces și la împărțirea beneficiilor, reamintind sistemul multilateral de acces și de împărțire a avantajelor instituit în temeiul Tratatului internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură elaborat în armonie cu convenția,

recunoscând că instrumentele internaționale referitoare la acces și la împărțirea beneficiilor ar trebui să se sprijine reciproc în vederea realizării obiectivelor convenției,

reamintind relevanța articolului 8 litera (j) din convenție, care se referă la cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea unor astfel de cunoștințe,

constatând relațiile reciproce dintre resursele genetice și cunoștințele tradiționale, caracterul lor inseparabil pentru comunitățile indigene și locale, importanța cunoștințelor tradiționale pentru conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor sale și pentru mijloacele de trai durabile ale acestor comunități,

recunoscând diversitatea de circumstanțe în care cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice sunt deținute de comunități indigene și locale sau se află în proprietatea acestora,

ținând seama de faptul că este dreptul comunităților indigene și locale să identifice titularii de drept ai cunoștințelor lor tradiționale asociate cu resursele genetice, în cadrul comunităților lor,

recunoscând, de asemenea, circumstanțele unice în care cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice sunt deținute pe teritoriul țărilor, în formă orală, documentară sau în alte forme, reflectând un patrimoniu cultural bogat relevant pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice,

luând act de Declarația Organizației Națiunilor Unite privind drepturile populațiilor indigene și

afirmând că nimic din prezentul protocol nu trebuie interpretat ca o diminuare sau stingere a drepturilor existente ale comunităților indigene și locale,

convin după cum urmează:

#### ARTICOLUL 1

##### Obiectiv

Obiectivul prezentului protocol este împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice, inclusiv printr-un acces adecvat la resursele genetice și prin transferul corespunzător de tehnologii relevante, ținând seama de toate drepturile asupra resurselor și tehnologiilor respective, precum și printr-o finanțare corespunzătoare, contribuind astfel la conservarea diversității biologice și la utilizarea durabilă a componentelor sale.

#### ARTICOLUL 2

##### Utilizarea termenilor

Termenii definiți la articolul 2 din convenție se aplică prezentului protocol. În plus, în sensul prezentului protocol:

(a) „Conferința părților” înseamnă Conferința părților la convenție;

(b) „convenție” înseamnă Convenția privind diversitatea biologică;

(c) „utilizarea resurselor genetice” înseamnă desfășurarea de activități de cercetare și dezvoltare asupra compoziției genetice și/sau biochimice a resurselor genetice, inclusiv prin aplicarea biotehnologiei, astfel cum este definită la articolul 2 din convenție;

(d) „biotehnologie”, conform definiției de la articolul 2 din convenție, înseamnă orice aplicație tehnologică care folosește sisteme biologice, organisme vii sau derivate din acestea, pentru a realiza sau a modifica produse sau procese cu o utilizare specifică;

(e) „derivat” înseamnă un compus biochimic care se găsește liber în natură și care rezultă din metabolismul sau expresia genetică a resurselor biologice sau genetice, chiar dacă nu conține unități funcționale de ereditate.

#### ARTICOLUL 3

##### Domeniul de aplicare

Prezentul protocol se aplică resurselor genetice care intră sub incidența articolului 15 din convenție și beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor resurse. Prezentul protocol se aplică, de asemenea, cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice care intră sub incidența convenției și beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor cunoștințe.

#### ARTICOLUL 4

##### Relația cu acordurile și instrumentele internaționale

1. Dispozițiile prezentului protocol nu afectează drepturile și obligațiile niciunei părți care decurg dintr-un acord internațional existent, cu excepția cazului în care exercitarea drepturilor și a obligațiilor respective ar cauza daune grave diversității biologice sau ar constitui o amenințare pentru aceasta. Prezentul alineat nu are ca scop stabilirea unei ierarhii între prezentul protocol și alte instrumente internaționale.

2. Nicio dispoziție din prezentul protocol nu împiedică părțile să elaboreze și să implementeze alte acorduri internaționale relevante, inclusiv alte acorduri specializate de acces și de împărțire a beneficiilor, cu condiția ca acestea să sprijine și să nu vină în contradicție cu obiectivele convenției și ale prezentului protocol.

3. Prezentul protocol trebuie implementat într-un mod care să asigure sprijinul reciproc cu alte instrumente internaționale pertinente pentru prezentul protocol. Trebuie să se acorde atenția cuvenită activităților în curs de desfășurare sau practicilor utile și pertinente din cadrul acestor instrumente internaționale și din cadrul organizațiilor internaționale relevante, cu condiția ca acestea să sprijine și să nu vină în contradicție cu obiectivele convenției și ale prezentului protocol.

4. Prezentul protocol reprezintă instrumentul de implementare a dispozițiilor convenției referitoare la acces și la împărțirea beneficiilor. În cazurile în care se aplică un instrument internațional specializat de acces și de împărțire a beneficiilor care este în concordanță cu obiectivele convenției și ale prezentului protocol și nu contravine acestora, prezentul protocol nu se aplică părții sau părților la instrumentul specializat în ceea ce privește resursa genetică specifică reglementată de instrumentul specializat și în sensul acestuia.

#### ARTICOLUL 5

##### Împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor

1. În conformitate cu articolul 15 alineatele (3) și (7) din convenție, beneficiile care rezultă din utilizarea resurselor genetice, precum și utilizările și comercializările ulterioare trebuie să fie împărțite într-o manieră corectă și echitabilă cu partea care pune la dispoziție aceste resurse, adică țara de origine a acestor resurse sau o parte care a dobândit resursele genetice în conformitate cu convenția. Această împărțire se face pe baza unor termeni conveniți de comun acord.

2. Fiecare parte ia măsuri legislative, administrative ori strategice, după caz, cu scopul de a se asigura că beneficiile care rezultă din utilizarea resurselor genetice deținute de comunități indigene și locale, în conformitate cu legislația internă privind drepturile consacrate ale acestor comunități indigene și locale asupra resurselor genetice în cauză, sunt împărțite în mod corect și echitabil cu comunitățile respective, pe baza unor termeni conveniți de comun acord.

3. În vederea implementării alineatului (1) de mai sus, fiecare parte trebuie să ia măsuri legislative, administrative ori strategice, după caz.

4. Beneficiile pot include beneficii monetare și nemonetare, inclusiv (dar fără a se limita la) cele enumerate în anexă.

5. Fiecare parte ia măsuri legislative, administrative ori strategice, după caz, pentru ca beneficiile care rezultă din utilizarea cunoștințelor tradiționale asociate cu resurse genetice să fie împărțite într-un mod corect și echitabil cu comunitățile indigene și locale care dețin aceste cunoștințe. Această împărțire se face pe baza unor termeni conveniți de comun acord.

#### ARTICOLUL 6

##### Accesul la resursele genetice

1. La exercitarea drepturilor de suveranitate asupra resurselor naturale și sub rezerva legislației sau a cerințelor de reglementare interne privind accesul și împărțirea beneficiilor, accesul la resurse genetice pentru utilizarea acestora face obiectul consimțământului prealabil în cunoștință de cauză al părții care pune la dispoziție aceste resurse, și anume țara de origine a acestor resurse sau o parte care a dobândit resursele genetice în conformitate cu convenția, cu excepția cazului în care partea respectivă prevede altceva.

2. În conformitate cu dreptul intern, fiecare parte ia măsuri, după caz, pentru a se asigura că se obține consimțământul prealabil în cunoștință de cauză sau aprobarea și implicarea comunităților indigene și locale pentru accesul la resurse genetice în cazul în care acestea au dreptul legal de a acorda accesul la aceste resurse.

3. În conformitate cu alineatul (1) de mai sus, fiecare parte care necesită un consimțământ prealabil în cunoștință de cauză ia măsurile necesare de ordin legislativ, administrativ sau strategic, după caz, pentru:

(a) a asigura securitatea juridică, claritatea și transparența legislației sau cerințelor lor de reglementare interne privind accesul și împărțirea beneficiilor;

(b) a prevedea reguli și proceduri echitabile și nearbitrare privind accesul la resursele genetice;

(c) a furniza informații referitoare la modul de solicitare a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză;

(d) a prevedea emiterea unei decizii scrise, clare și transparente de către o autoritate națională competentă, într-un mod rentabil și într-o perioadă de timp rezonabilă;

(e) a prevedea eliberarea, în momentul accesării, a unui permis sau a unei autorizații echivalente, ca dovadă a deciziei de a acorda consimțământul prealabil în cunoștință de cauză și a stabilirii unor termeni conveniți de comun acord, și pentru a notifica în consecință Centrul pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor;

(f) a stabili, după caz și sub rezerva legislației interne, criterii și/sau procese pentru obținerea consimțământului prealabil în cunoștință de cauză sau a aprobării și implicării comunităților indigene și locale pentru accesul la resursele genetice; și

(g) a stabili reguli și proceduri clare pentru solicitarea și stabilirea unor termeni conveniți de comun acord. Acești termeni trebuie să fie formulați în scris și pot include, printre altele:

(i) o clauză de soluționare a litigiilor;

(ii) termeni privind împărțirea beneficiilor, inclusiv în legătură cu drepturile de proprietate intelectuală;

(iii) termeni privind o utilizare ulterioară de către terți, dacă este cazul; și

(iv) termeni privind schimbările de intenție, dacă este cazul.

#### ARTICOLUL 7

##### Accesul la cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice

În conformitate cu dreptul intern, fiecare parte ia măsuri, după caz, pentru a se asigura că accesarea cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice deținute de comunități indigene și locale se face cu consimțământul prealabil în cunoștință de cauză sau cu aprobarea și implicarea comunităților indigene și locale respective și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord.

#### ARTICOLUL 8

##### Considerații speciale

În procesul de elaborare și implementare a legislației sau a cerințelor sale de reglementare privind accesul și împărțirea beneficiilor, fiecare parte trebuie:

(a) să creeze condiții de promovare și încurajare a activităților de cercetare care contribuie la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, în special în țările în curs de dezvoltare, inclusiv prin măsuri simplificate privind accesul în scopuri de cercetare necomercială, ținând seama de necesitatea de a aborda o schimbare de intenție pentru acest tip de cercetare;

(b) să acorde atenția cuvenită cazurilor de urgență prezente sau iminente care amenință sau deteriorează sănătatea oamenilor, a animalelor sau a plantelor, conform definițiilor stabilite la nivel național sau internațional. Părțile pot lua în considerare necesitatea accelerării accesului la resursele genetice și a împărțirii corecte și echitabile a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor resurse genetice, inclusiv accesul la tratamente accesibile pentru cei care au nevoie de ele, în special în țările în curs de dezvoltare;

(c) să țină seama de importanța resurselor genetice pentru alimentație și agricultură și de rolul special al acestora pentru securitatea alimentară.

#### ARTICOLUL 9

##### Contribuție la conservarea și utilizarea durabilă

Părțile încurajează utilizatorii și furnizorii să direcționeze beneficiile care rezultă din utilizarea resurselor genetice către conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor acesteia.

## ARTICOLUL 10

**Mecanism multilateral mondial de împărțire a beneficiilor**

Părțile analizează necesitatea și modalitățile de instituire a unui mecanism multilateral mondial de împărțire a beneficiilor care să vizeze împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor ce decurg din utilizarea resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice în situații transfrontaliere sau pentru care nu este posibilă acordarea sau obținerea consimțământului prealabil în cunoștință de cauză. Beneficiile împărțite prin intermediul acestui mecanism de utilizatorii de resurse genetice și de cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice trebuie utilizate pentru a sprijini conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor acesteia la nivel mondial.

## ARTICOLUL 11

**Cooperarea transfrontalieră**

1. În cazurile în care aceleași resurse genetice se găsesc *in situ* pe teritoriul mai multor părți, părțile în cauză se angajează să coopereze, după caz, cu implicarea comunităților indigene și locale respective, acolo unde este cazul, în vederea implementării prezentului protocol.

2. În cazul în care aceleași cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice sunt deținute în comun de una sau mai multe comunități indigene și locale care aparțin de mai multe părți, părțile respective se angajează să coopereze, după caz, cu implicarea comunităților indigene și locale în cauză, în vederea implementării obiectivului prezentului protocol.

## ARTICOLUL 12

**Cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice**

1. La punerea în aplicare a obligațiilor care le revin în temeiul prezentului protocol, părțile, în conformitate cu dreptul intern, țin seama de legile, protocoalele și procedurile tradiționale ale comunităților indigene și locale, după caz, în ceea ce privește cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice.

2. Părțile, cu participarea efectivă a comunităților indigene și locale în cauză, stabilesc mecanisme de informare a potențialilor utilizatori ai cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice în ceea ce privește obligațiile care le revin, inclusiv măsuri puse la dispoziție prin intermediul Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor, pentru acces și pentru împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor cunoștințe.

3. Părțile se angajează să susțină, după caz, elaborarea de către comunitățile indigene și locale, inclusiv de către femeile din cadrul acestor comunități, de:

(a) protocoale comunitare privind accesul la cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor cunoștințe;

(b) cerințe minime privind termenii conveniți de comun acord pentru a asigura împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice; și

(c) modele de clauze contractuale pentru împărțirea beneficiilor care rezultă din utilizarea cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice.

4. Pe cât posibil, în procesul de implementare a prezentului protocol părțile nu limitează schimbul și utilizarea cutumiară de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate în cadrul și în rândul comunităților indigene și locale în conformitate cu obiectivele convenției.

## ARTICOLUL 13

**Puncte de contact naționale și autorități naționale competente**

1. Fiecare parte desemnează un punct de contact național privind accesul și împărțirea beneficiilor. Punctul de contact național trebuie să pună la dispoziție următoarele informații:

(a) pentru solicitanții care doresc să obțină accesul la resurse genetice, informații privind procedurile de obținere a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză și de stabilire a unor termeni conveniți de comun acord, inclusiv împărțirea beneficiilor;

(b) pentru solicitanții care doresc să obțină accesul la cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice, atunci când este posibil, informații privind procedurile de obținere a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză sau a aprobării și implicării, după caz, a comunităților indigene și locale și de stabilire a unor termeni conveniți de comun acord, inclusiv împărțirea beneficiilor; și

(c) informații privind autoritățile naționale competente, comunitățile indigene și locale relevante și părțile interesate relevante.

Punctul de contact național este responsabil cu legătura cu secretariatul.

2. Fiecare parte desemnează una sau mai multe autorități naționale competente în ceea ce privește accesul și împărțirea beneficiilor. În conformitate cu dispozițiile legislative, administrative sau strategice naționale aplicabile, autoritățile naționale competente sunt responsabile pentru acordarea accesului sau, după caz, eliberarea unei dovezi scrise că au fost îndeplinite cerințele pentru acces și răspund de consilierea cu privire la procedurile și cerințele aplicabile pentru obținerea consimțământului prealabil în cunoștință de cauză și încheierea unor termeni conveniți de comun acord.

3. O parte poate desemna o singură entitate care să îndeplinească funcțiile cumulate de punct de contact național și de autoritate națională competentă.

4. Fiecare parte notifică secretariatului datele de contact ale punctului său de contact național și ale autorității sau autorităților sale competente, până la data intrării în vigoare a prezentului protocol. În cazul în care o parte desemnează mai mult de o autoritate națională competentă, ea transmite secretariatului, împreună cu notificarea transmisă în acest scop, informații relevante privind responsabilitățile fiecăreia dintre aceste autorități. Acolo unde este cazul, aceste informații trebuie să precizeze cel puțin care este autoritatea competentă responsabilă pentru resursele genetice dorite. Fiecare parte notifică de îndată secretariatului orice schimbare a desemnării punctului său de contact național sau a datelor de contact sau responsabilităților autorității sau autorităților sale naționale competente.

5. Secretariatul pune la dispoziție informațiile primite în temeiul alineatului (4) de mai sus, prin intermediul Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor.

## ARTICOLUL 14

**Centrul pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor și schimbul de informații**

1. Se înființează Centrul pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor, ca parte a mecanismului de tip centru de informare menționat la articolul 18 alineatul (3) din convenție. Acesta servește ca mijloc pentru schimbul de informații legate de acces și de împărțirea beneficiilor. În special, acesta asigură accesul la informații puse la dispoziție de fiecare parte, utile pentru implementarea prezentului protocol.

2. Fără a aduce atingere protecției informațiilor confidențiale, fiecare parte pune la dispoziția Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor toate informațiile impuse de prezentul protocol, precum și informațiile necesare în temeiul deciziilor luate de Conferința părților care

funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol. Informațiile includ:

(a) măsuri legislative, administrative și strategice privind accesul și împărțirea beneficiilor;

(b) informații referitoare la punctul de contact național și la autoritatea sau autoritățile naționale competente; și

(c) permisele (sau echivalentul acestora) eliberate în momentul accesării ca dovadă a deciziei de a acorda consimțământul prealabil în cunoștință de cauză și a stabilirii de termeni conveniți de comun acord.

3. Informațiile suplimentare, dacă sunt disponibile și dacă este cazul, pot include:

(a) autoritățile competente relevante ale comunităților indigene și locale și informații conform celor stabilite;

(b) modele de clauze contractuale;

(c) metode și instrumente elaborate pentru monitorizarea resurselor genetice; și

(d) coduri de conduită și bune practici.

4. Modalitățile de funcționare a Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor, inclusiv rapoartele sale de activitate, sunt examinate și adoptate de Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, la prima reuniune a acesteia, și fac obiectul unor analize ulterioare.

#### ARTICOLUL 15

##### **Respectarea legislației sau a cerințelor de reglementare interne privind accesul și împărțirea beneficiilor**

1. Fiecare parte ia măsuri legislative, administrative sau strategice adecvate, eficiente și proporționate pentru a se asigura că resursele genetice utilizate în cadrul jurisdicției sale au fost accesate în conformitate cu cerința de obținere a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord, în conformitate cu legislația sau cerințele de reglementare interne ale celeilalte părți privind accesul și împărțirea beneficiilor.

2. Părțile iau măsuri adecvate, eficiente și proporționate pentru a remedia situațiile de nerespectare a măsurilor adoptate în conformitate cu alineatul(1) de mai sus.

3. În măsura posibilităților și după caz, părțile cooperează în cazurile de presupusă încălcare a legislației sau a cerințelor de reglementare interne privind accesul și împărțirea beneficiilor, menționate la alineatul (1) de mai sus.

#### ARTICOLUL 16

##### **Respectarea legislației sau a cerințelor de reglementare interne privind accesul și împărțirea beneficiilor în cazul cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice**

1. Fiecare parte ia, după caz, măsuri legislative, administrative ori strategice adecvate, eficiente și proporționate pentru a se asigura că cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice utilizate în cadrul jurisdicției lor au fost accesate în conformitate cu cerința de obținere a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză sau a aprobării și implicării comunităților indigene și locale și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord, în conformitate cu legislația sau cerințele de reglementare privind accesul și împărțirea beneficiilor ale celeilalte părți unde sunt situate aceste comunități indigene și locale.

2. Fiecare parte ia măsuri adecvate, eficiente și proporționate pentru a soluționa situațiile de nerespectare a măsurilor adoptate în conformitate cu alineatul(1) de mai sus.

3. În măsura posibilităților și după caz, părțile cooperează în cazurile de presupusă încălcare a legislației sau a cerințelor de reglementare interne privind accesul și împărțirea beneficiilor, menționate la alineatul (1) de mai sus.

#### ARTICOLUL 17

##### **Monitorizarea utilizării resurselor genetice**

1. Pentru a sprijini conformitatea, fiecare parte ia măsuri, după caz, pentru a monitoriza și pentru a îmbunătăți transparența în ceea ce privește utilizarea resurselor genetice. Aceste măsuri includ:

(a) desemnarea unuia sau mai multor puncte de control, după cum urmează:

(i) punctele de control desemnate ar urma să colecteze sau să primească, după caz, informații relevante privind consimțământul prealabil în cunoștință de cauză, sursa resursei genetice, stabilirea termenilor conveniți de comun acord și/sau utilizarea resurselor genetice, după caz;

(ii) după caz și în funcție de caracteristicile specifice ale unui anumit punct de control, fiecare parte impune utilizatorilor de resurse genetice să furnizeze unui anumit punct de control informațiile specificate la alineatul anterior. Fiecare parte ia măsuri adecvate, eficiente și proporționate pentru a remedia situațiile de nerespectare a cerințelor;

(iii) aceste informații, inclusiv din certificate de conformitate recunoscute pe plan internațional în cazul în care acestea sunt disponibile, vor fi puse, fără a aduce atingere protecției informațiilor confidențiale, la dispoziția autorităților naționale relevante, a părții care acordă consimțământul prealabil în cunoștință de cauză și Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor, după caz;

(iv) punctele de control trebuie să fie eficiente și ar trebui să aibă funcții relevante pentru implementarea prezentei litere (a). Acestea ar trebui să fie relevante pentru utilizarea resurselor genetice sau pentru colectarea de informații relevante, între altele în orice stadiu al cercetării, dezvoltării, inovării, precomercializării sau comercializării;

(b) încurajarea utilizatorilor și a furnizorilor de resurse genetice să includă dispoziții în termenii conveniți de comun acord pentru a face schimb de informații cu privire la implementarea acestor termeni, inclusiv prin cerințe de raportare; și

(c) încurajarea utilizării de instrumente și sisteme de comunicație rentabile.

2. Un permis sau echivalentul acestuia eliberat în conformitate cu articolul 6 alineatul (3) litera (e) și pus la dispoziția Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor constituie un certificat de conformitate recunoscut pe plan internațional.

3. Un certificat de conformitate recunoscut pe plan internațional servește ca dovadă că resursele genetice la care se referă au fost accesate în urma unui consimțământ prealabil în cunoștință de cauză și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord, în conformitate cu legislația sau cerințele de reglementare interne privind accesul și împărțirea beneficiilor ale părții care acordă consimțământul prealabil în cunoștință de cauză.

4. Certificatul de conformitate recunoscut pe plan internațional trebuie să conțină cel puțin următoarele informații, în cazul în care acestea nu sunt confidențiale:

(a) autoritatea emitentă;

(b) data eliberării;

(c) furnizorul;

(d) identificatorul unic al certificatului;

(e) persoana sau entitatea căreia i-a fost acordat consimțământul prealabil în cunoștință de cauză;

(f) obiectul sau resursele genetice la care se referă certificatul;

(g) confirmarea faptului că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord;

(h) confirmarea faptului că s-a obținut consimțământul prealabil în cunoștință de cauză; și

(i) utilizare comercială și/sau necomercială.

## ARTICOLUL 18

**Respectarea termenilor conveniți de comun acord**

1. La implementarea articolului 6 alineatul (3) litera (g) punctul (i) și a articolului 7, fiecare parte trebuie să încurajeze furnizorii și utilizatorii de resurse genetice și/sau de cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice să includă dispoziții în termenii conveniți de comun acord pentru a reglementa, acolo unde este cazul, soluționarea litigiilor, inclusiv:

- (a) jurisdicția care va fi sesizată pentru procesele de soluționare a litigiilor;
- (b) dreptul aplicabil; și/sau
- (c) opțiunile pentru soluționarea alternativă a litigiilor, cum ar fi medierea sau arbitrajul.

2. Fiecare parte se asigură că în cadrul sistemelor lor juridice sunt disponibile căi de atac, în conformitate cu dispozițiile jurisdicționale aplicabile, pentru cazurile de litigii care ar putea decurge din termenii conveniți de comun acord.

3. Fiecare parte trebuie să ia măsuri eficiente, după caz, în ceea ce privește:

- (a) accesul la justiție; și
- (b) utilizarea de mecanisme privind recunoașterea și executarea reciprocă a hotărârilor și a sentințelor arbitrale adoptate în altă țară.

4. Eficacitatea prezentului articol va fi analizată de Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol în conformitate cu articolul 31 din prezentul protocol.

## ARTICOLUL 19

**Modele de clauze contractuale**

1. Fiecare parte încurajează, după caz, elaborarea, actualizarea și utilizarea de modele de clauze contractuale sectoriale și transsectoriale pentru termenii conveniți de comun acord.

2. Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol inventariază periodic utilizarea modelelor de clauze contractuale sectoriale și transsectoriale.

## ARTICOLUL 20

**Coduri de conduită, orientări și bune practici și/sau standarde**

1. Fiecare parte încurajează, după caz, elaborarea, actualizarea și utilizarea de coduri de conduită, orientări și bune practici și/sau standarde voluntare în ceea ce privește accesul și împărțirea beneficiilor.

2. Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol inventariază periodic utilizarea de coduri de conduită, orientări, bune practici și/sau standarde voluntare și ia în considerare adoptarea unor coduri de conduită, orientări, bune practici și/sau standarde specifice.

## ARTICOLUL 21

**Acțiuni de sensibilizare**

Fiecare parte ia măsuri pentru a crește gradul de sensibilizare cu privire la importanța resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice, precum și a aspectelor conexe privind accesul și împărțirea beneficiilor. Aceste măsuri pot include, printre altele:

- (a) promovarea prezentului protocol, inclusiv a obiectivului său;
- (b) organizarea de întâlniri ale comunităților indigene și locale cu părțile interesate relevante;
- (c) instituirea și menținerea unui serviciu de asistență pentru comunitățile indigene și locale și părțile interesate relevante;
- (d) diseminarea de informații prin intermediul unui centru de informare național;
- (e) promovarea de coduri de conduită, orientări, bune practici și/sau standarde voluntare, în consultare cu comunitățile indigene și locale și cu părțile interesate relevante;
- (f) promovarea, după caz, a schimburilor de experiență interne, regionale și internaționale;
- (g) educarea și formarea utilizatorilor și a furnizorilor de resurse genetice și cunoștințe tradiționale asociate cu resursele

genetice referitor la obligațiile care le revin în privința accesului și a împărțirii beneficiilor;

(h) implicarea comunităților indigene și locale și a părților interesate relevante în implementarea prezentului protocol; și

(i) sensibilizarea cu privire la procedurile și protocoalele comunitare ale comunităților indigene și locale.

## ARTICOLUL 22

**Capacitate**

1. Părțile cooperează pentru construirea capacităților, dezvoltarea capacităților și consolidarea resurselor umane și a capacităților instituționale în vederea implementării în mod eficiente a prezentului protocol în țările care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și, între acestea, state insulare mici în curs de dezvoltare, și în părțile cu o economie în tranziție, inclusiv prin instituții și organizații existente la nivel mondial, regional, subregional și național. În acest context, părțile ar trebui să faciliteze implicarea comunităților indigene și locale și a părților interesate relevante, inclusiv a organizațiilor neguvernamentale și a sectorului privat.

2. Nevoia de resurse financiare, în conformitate cu dispozițiile relevante ale convenției, a părților care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și, între acestea, state insulare mici în curs de dezvoltare, și a părților cu o economie în tranziție trebuie luată pe deplin în considerare la construirea și dezvoltarea capacităților pentru implementarea prezentului protocol.

3. Ca bază pentru adoptarea unor măsuri corespunzătoare în ceea ce privește implementarea prezentului protocol, părțile care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și, între acestea, state insulare mici în curs de dezvoltare, și părțile cu o economie în tranziție ar trebui să își identifice propriile nevoi și priorități privind capacitatea la nivel național, prin autoevaluări ale capacității la nivel național. În cadrul acestor evaluări, părțile respective ar trebui să sprijine nevoile și prioritățile de capacitate ale comunităților indigene și locale și ale părților interesate relevante identificate de ele, scoțând în evidență nevoile și prioritățile femeilor în ceea ce privește capacitățile.

4. În sprijinul implementării prezentului protocol, construirea și dezvoltarea de capacități pot aborda, între altele, următoarele domenii-cheie:

- (a) capacitatea de a implementa și de a respecta obligațiile din prezentul protocol;
- (b) capacitatea de a negocia termeni conveniți de comun acord;
- (c) capacitatea de a elabora, implementa și aplica măsuri legislative, administrative sau strategice interne privind accesul și împărțirea beneficiilor; și
- (d) capacitatea țărilor de a-și dezvolta capacitățile endogene de cercetare pentru a adăuga valoare propriilor resurse genetice.

5. Măsurile luate în conformitate cu alineatele (1)–(4) de mai sus pot include, printre altele:

- (a) dezvoltarea juridică și instituțională;
- (b) promovarea echității și a corectitudinii în negocieri, de exemplu activități de formare pentru negocierea de termeni conveniți de comun acord;
- (c) monitorizarea și asigurarea conformității;
- (d) folosirea celor mai bune instrumente de comunicare și sisteme bazate pe internet pentru activitățile legate de acces și de împărțirea beneficiilor;
- (e) dezvoltarea și utilizarea de metode de evaluare;
- (f) bioprospectare, cercetare asociată și studii taxonomice;
- (g) transferul de tehnologie și capacitatea tehnică și de infrastructură pentru a asigura durabilitatea acestui transfer de tehnologie;
- (h) ameliorarea contribuției activităților de acces și de împărțire a beneficiilor la conservarea diversității biologice și la utilizarea durabilă a componentelor acesteia;
- (i) măsuri speciale pentru sporirea capacității părților interesate relevante în ceea ce privește accesul și împărțirea beneficiilor; și

(j) măsuri speciale pentru sporirea capacității comunităților indigene și locale cu accent pe ameliorarea capacității femeilor din cadrul acestor comunități în ceea ce privește accesul la resurse genetice și/sau la cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice.

6. Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor ar trebui să îi fie furnizate informații privind inițiativele de construire și dezvoltare de capacități la nivel național, regional și internațional, întreprinse în conformitate cu alineatele (1)—(5) de mai sus, pentru a promova sinergia și coordonarea în privința construirii și dezvoltării capacităților pentru acces și împărțirea beneficiilor.

#### ARTICOLUL 23

##### Transfer de tehnologie, colaborare și cooperare

În conformitate cu articolele 15, 16, 18 și 19 din convenție, părțile colaborează și cooperează în cadrul programelor de cercetare și dezvoltare științifică și tehnică, incluzând activitățile de cercetare biotehnologică, ca o modalitate de realizare a obiectivului prezentului protocol. Părțile se angajează să promoveze și să încurajeze accesul la tehnologie și transferul de tehnologie către părțile care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și state insulare mici în curs de dezvoltare, și către părțile cu o economie în tranziție, pentru a permite dezvoltarea și consolidarea unei baze tehnologice și științifice solide și viabile în vederea realizării obiectivelor convenției și prezentului protocol. Atunci când este posibil și adecvat, aceste activități de colaborare se desfășoară în și cu partea sau părțile care furnizează resursele genetice, adică țara sau țările de origine ale acestor resurse, ori o parte sau părți care au dobândit resursele genetice în conformitate cu convenția.

#### ARTICOLUL 24

##### Entități care nu sunt părți

Părțile încurajează entitățile care nu sunt părți să adere la prezentul protocol și să transmită informații adecvate Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor.

#### ARTICOLUL 25

##### Mecanisme și resurse financiare

1. La analiza resurselor financiare pentru implementarea prezentului protocol, părțile iau în considerare dispozițiile articolului 20 din convenție.

2. Mecanismul financiar al convenției va fi mecanismul financiar pentru prezentul protocol.

3. În ceea ce privește construirea și dezvoltarea capacităților, menționate la articolul 22 din prezentul protocol, atunci când oferă îndrumări cu privire la mecanismul financiar menționat la alineatul (2) de mai sus pentru a fi analizate în cadrul Conferinței părților, Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol trebuie să țină seama de nevoia de resurse financiare a părților care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și, între acestea, state insulare mici în curs de dezvoltare, și a părților cu o economie în tranziție, precum și de nevoile și prioritățile în ceea ce privește capacitatea ale comunităților indigene și locale, inclusiv ale femeilor din cadrul acestor comunități.

4. În contextul alineatului (1) de mai sus, părțile trebuie să ia în considerare, de asemenea, necesitățile părților care sunt țări în curs de dezvoltare, în special țări cel mai puțin dezvoltate și, între acestea, state insulare mici în curs de dezvoltare, și ale părților cu economie în tranziție, în cadrul eforturilor pe care le depun pentru identificarea și implementarea cerințelor de construire și dezvoltare de capacități în scopul implementării prezentului protocol.

5. Îndrumările referitoare la mecanismul financiar al convenției din deciziile relevante ale Conferinței părților, inclusiv cele asupra cărora s-a convenit înainte de adoptarea prezentului protocol, se aplică *mutatis mutandis* dispozițiilor prezentului articol.

6. Părțile care sunt țări dezvoltate pot, de asemenea, să ofere resurse financiare și de altă natură pentru implementarea dispozițiilor prezentului protocol prin canale bilaterale, regionale și multilaterale, de care se pot folosi părțile care sunt țări în curs de dezvoltare și părțile cu o economie în tranziție.

#### ARTICOLUL 26

##### Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol

1. Conferința părților funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol.

2. Părțile la convenție care nu sunt părți la prezentul protocol pot participa ca observatori la lucrările oricărei reuniuni a Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol. Atunci când Conferința părților funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, deciziile luate în temeiul prezentului protocol se adoptă numai de părțile la acesta.

3. Atunci când Conferința părților funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, orice membru al biroului Conferinței părților care reprezintă o parte la convenție, dar, în acel moment, nu și o parte la prezentul protocol este înlocuit de un membru ales de părțile la prezentul protocol și din rândul acestora.

4. Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol examinează periodic aplicarea prezentului protocol și adoptă, în limitele mandatului său, deciziile necesare pentru promovarea aplicării efective a protocolului. Conferința părților îndeplinește funcțiile care îi sunt atribuite de prezentul protocol și:

(a) formulează recomandări privind orice chestiune necesară pentru implementarea prezentului protocol;

(b) înființează organisme subsidiare considerate necesare pentru implementarea prezentului protocol;

(c) caută și recurge, dacă este necesar, la serviciile, cooperarea și informațiile furnizate de organizațiile internaționale și de organele interguvernamentale și neguvernamentale competente;

(d) stabilește forma și intervalul de transmitere a informațiilor care trebuie comunicate în conformitate cu articolul 29 din prezentul protocol și examinează aceste informații, precum și rapoartele înaintate de orice organism subsidiar al său;

(e) examinează și adoptă, în funcție de necesități, modificări ale prezentului protocol și ale anexei sale, precum și orice anexe suplimentare la prezentul protocol, care sunt considerate necesare pentru implementarea prezentului protocol; și

(f) exercită alte îndatoriri care ar putea fi necesare pentru implementarea prezentului protocol.

5. Regulamentul de procedură al Conferinței părților și regulile financiare ale convenției se aplică *mutatis mutandis* prezentului protocol, exceptând cazul în care Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol decide altfel prin consens.

6. Prima reuniune a Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol este convocată de secretariat și are loc în același timp cu prima reuniune a Conferinței părților care este programată după data intrării în vigoare a prezentului protocol. Reuniunile ordinare ulterioare ale Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol vor avea loc în același timp cu reuniunile ordinare ale Conferinței părților, exceptând cazul în care Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol decide altfel.

7. Reuniunile extraordinare ale Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol se desfășoară ori de câte ori se consideră necesar de către Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol sau la solicitarea scrisă a oricăreia dintre părți, cu condiția ca aceasta să fie susținută de cel puțin o treime dintre părți, într-un termen de șase luni de la comunicarea solicitării de către secretariat părților.



8. Organizația Națiunilor Unite, agențiile sale specializate și Agenția Internațională a Energiei Atomice, precum și orice stat membru al acestora sau observator la acestea care nu este parte la convenție pot fi reprezentați în calitate de observatori la reuniunile Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol. Orice organism sau agenție, național(ă) sau internațional(ă), guvernamental(ă) sau neguvernamental(ă), competent(ă) în domeniul reglementat de prezentul protocol și care a informat secretariatul în legătură cu dorința sa de a fi reprezentat(ă) la o reuniune a Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol în calitate de observator, poate fi admis(ă) în această calitate, exceptând cazul în care se opune cel puțin o treime a părților prezente. Admiterea și participarea observatorilor fac obiectul dispozițiilor regulamentului de procedură menționat la alineatul (5) de mai sus, dacă nu se prevede altfel în prezentul articol.

#### ARTICOLUL 27

##### Organisme subsidiare

1. Orice organism subsidiar înființat de convenție sau în temeiul acesteia poate servi prezentului protocol, inclusiv în urma unei decizii a Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol. Orice astfel de decizie trebuie să specifice sarcinile care trebuie îndeplinite.

2. Părțile la convenție care nu sunt părți la prezentul protocol pot participa ca observatori la lucrările oricărei reuniuni a oricărui astfel de organisme subsidiare. Atunci când un organism subsidiar al convenției funcționează ca organism subsidiar al prezentului protocol, deciziile în temeiul prezentului protocol se iau numai de părțile la prezentul protocol.

3. Atunci când un organism subsidiar al convenției își exercită funcțiile cu privire la aspecte legate de prezentul protocol, orice membru al biroului organismului subsidiar respectiv care reprezintă o parte la convenție, dar, în acel moment, nu și o parte la prezentul protocol este înlocuit cu un membru ales de părțile la prezentul protocol și din rândul acestora.

#### ARTICOLUL 28

##### Secretariatul

1. Secretariatul instituit prin articolul 24 din convenție funcționează ca secretariat al prezentului protocol.

2. Articolul 24 alineatul (1) din convenție, privind funcțiile secretariatului, se aplică *mutatis mutandis* prezentului protocol.

3. În măsura în care sunt diferite, costurile serviciilor de secretariat asociate prezentului protocol sunt suportate de părțile la acesta. Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol decide la prima reuniune cu privire la dispozițiile bugetare necesare în acest sens.

#### ARTICOLUL 29

##### Monitorizare și raportare

Fiecare parte monitorizează implementarea obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului protocol și raportează Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, la intervalele și în formatul determinate de Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, măsurile adoptate pentru implementarea prezentului protocol.

#### ARTICOLUL 30

##### Proceduri și mecanisme pentru promovarea respectării prezentului protocol

Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol examinează și aprobă, în cadrul primei sale reuniuni, proceduri de cooperare și mecanisme instituționale

pentru a promova respectarea dispozițiilor prezentului protocol și pentru a rezolva cazurile de nerespectare. Aceste proceduri și mecanisme trebuie să includă dispoziții prin care să se ofere consiliere sau asistență, după caz. Acestea trebuie să fie distincte de procedurile și mecanismele de soluționare a litigiilor prevăzute la articolul 27 din convenție, fără a aduce atingere acestora.

#### ARTICOLUL 31

##### Evaluare și revizuire

Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol realizează, la patru ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol și, ulterior, la intervale stabilite de Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, o evaluare a eficacității prezentului protocol.

#### ARTICOLUL 32

##### Semnare

Prezentul protocol este deschis spre semnare de către părțile la convenție la sediul Organizației Națiunilor Unite din New York, începând din 2 februarie 2011 până la 1 februarie 2012.

#### ARTICOLUL 33

##### Intrare în vigoare

1. Prezentul protocol intră în vigoare în a nouăzecea zi de la data depunerii celui de-al cincizecilea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare de către statele sau organizațiile de integrare economică regionale care sunt părți la convenție.

2. Prezentul protocol intră în vigoare pentru un stat sau o organizație de integrare economică regională care îl ratifică, îl acceptă sau îl aprobă sau aderă la acesta după depunerea celui de-al cincizecilea instrument, astfel cum se prevede la alineatul (1) de mai sus, în a nouăzecea zi de la data la care statul sau organizația regională de integrare economică respectiv(ă) depune instrumentul său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare sau la data la care convenția intră în vigoare pentru acel stat sau cea organizație de integrare economică regională, în funcție de care dintre aceste date este ulterioară.

3. În sensul alineatelor (1) și (2) de mai sus, niciunul dintre instrumentele depuse de o organizație de integrare economică regională nu este considerat ca suplimentar față de cele deja depuse de statele membre ale unei astfel de organizații.

#### ARTICOLUL 34

##### Rezerve

Nu se admite nicio rezervă la prezentul protocol.

#### ARTICOLUL 35

##### Retragere

1. După doi ani de la data la care prezentul protocol intră în vigoare pentru o parte, respectiva parte poate oricând să se retragă din prezentul protocol printr-o notificare scrisă adresată depozitarului.

2. Orice astfel de retragere intră în vigoare la expirarea unei perioade de un an de la data primirii notificării de către depozitar sau la orice altă dată ulterioară, care poate fi specificată în notificarea de retragere.

#### ARTICOLUL 36

##### Texte autentice

Originalul prezentului protocol, ale cărui texte în limbile arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă sunt deopotrivă autentice, este depus la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

Drept care subsemnații, pe deplin autorizați în acest sens, au semnat prezentul protocol la datele indicate.

Adoptat la Nagoya, la douăzeci și nouă octombrie două mii zece.

**Beneficii monetare și nemonetare**

1. Beneficiile monetare pot include, dar nu se limitează la:
- (a) taxă/taxe de acces per eşantion colectat sau obținut în alt mod;
  - (b) plăți în avans;
  - (c) plăți eşalonate;
  - (d) plăți pentru redevențe;
  - (e) taxe de licență în cazul comercializării;
  - (f) comisioane speciale care trebuie plătite către fonduri fiduciare pentru sprijinirea conservării și utilizării durabile a biodiversității;
  - (g) salarii și termeni preferențiali, în cazul în care au fost convenite de comun acord;
  - (h) finanțare pentru cercetare;
  - (i) asociații în participațiune;
  - (j) proprietatea comună asupra unor drepturi de proprietate intelectuală relevante.
2. Beneficiile nemonetare pot include, dar nu se limitează la:
- (a) împărțirea rezultatelor cercetării și dezvoltării;
  - (b) colaborarea, cooperarea și contribuția la programe de cercetare și dezvoltare științifică, în special la activitățile de cercetare biotehnologică, în cazul în care este posibil în partea care furnizează resursele genetice;
  - (c) participarea la dezvoltarea de produse;
  - (d) colaborarea, cooperarea și contribuția în domeniul educației și al formării profesionale;
  - (e) accesul la instalațiile *ex situ* aferente resurselor genetice și la baze de date;
  - (f) transferul către furnizorul resurselor genetice al cunoștințelor și tehnologiei în condiții echitabile și cât mai favorabile, inclusiv în

- condiții privilegiate și preferențiale acolo unde s-a convenit astfel, în special cunoștințe și tehnologie care utilizează resurse genetice, inclusiv biotehnologie, sau care sunt relevante pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice;
- (g) consolidarea capacităților pentru transferul de tehnologie;
- (h) construirea capacității instituționale;
- (i) resursele umane și materiale pentru consolidarea capacităților de administrare și aplicare a reglementărilor referitoare la acces;
- (j) activități de formare legate de resursele genetice, cu participarea deplină a țărilor care furnizează resurse genetice și, acolo unde este posibil, în aceste țări;
- (k) accesul la informațiile științifice relevante pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, inclusiv inventare biologice și studii taxonomice;
- (l) contribuții la economia locală;
- (m) activități de cercetare îndreptate către nevoi prioritare, precum sănătatea și securitatea alimentară, luând în considerare utilizările la nivel intern ale resurselor genetice în partea care furnizează resurse genetice;
- (n) relații instituționale și profesionale care pot apărea în urma unui acord privind accesul și împărțirea beneficiilor și a activităților ulterioare de colaborare;
- (o) beneficii în materie de securitate alimentară și a traiului;
- (p) recunoaștere socială;
- (q) proprietatea comună asupra unor drepturi de proprietate intelectuală relevante.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****DECRET**

**privind promulgarea Legii pentru ratificarea Protocolului Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, adoptat la Nagoya la 29 octombrie 2010, semnat de România la 20 septembrie 2011 la New York, la Convenția privind diversitatea biologică, semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

**Președintele României d e c r e t e a z ă:**

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Protocolului Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, adoptat la Nagoya la 29 octombrie 2010, semnat de România la 20 septembrie 2011 la New York, la Convenția privind diversitatea biologică, semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI  
**KLAUS-WERNER IOHANNIS**

București, 17 ianuarie 2019.  
Nr. 80.

**DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE****CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 732**

din 20 noiembrie 2018

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (5), (6) și (7) și art. 34 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Chiriază Ioan Sorin Daniel.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (5), (6) și (7) și art. 34 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, excepție ridicată de Iulian Coșofreți în Dosarul nr. 1.545/321/2015 al Tribunalului Neamț — Secția I civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.604D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care arată că autorul excepției de neconstituționalitate este nemulțumit de faptul că legiuitorul nu a prevăzut și posibilitatea înlocuirii sancțiunii complementare cu avertismentul, ci doar a sancțiunii principale cu amenda. În contextul criticilor formulate, reprezentantul Ministerului Public apreciază că ceea ce se solicită, de fapt, este ca instanța de contencios constituțional să acționeze ca un legiuitor pozitiv și să repare această omisiune de reglementare, ceea ce este însă inadmisibil raportat la competențele Curții Constituționale.

**CURTEA,**

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 4 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.545/321/2015 al Tribunalului Neamț — Secția I civilă, **Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (5), (6) și (7) și ale art. 34 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Iulian Coșofreți cu ocazia soluționării apelului formulat împotriva Sentinței civile nr. 1.463 din 28 octombrie 2016, pronunțată de Judecătoria Târgu-Neamț, prin care s-a admis, în parte, plângerea contravențională formulată de Iulian Coșofreți, în contradictoriu cu Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** autorul acesteia menționează că prin Sentința civilă nr. 1.463 din 28 octombrie 2016, pronunțată de Judecătoria Târgu-Neamț, sancțiunea principală (amenda) a fost înlocuită cu avertismentul, fiind menținute celelalte dispoziții ale procesului-verbal atacat. Astfel, în temeiul acestei sentințe, sancțiunile complementare încă subzistă și produc efecte, aceasta în considerarea faptului că, *de plano*, doar sancțiunea principală poate fi înlocuită cu o altă sancțiune principală, în condițiile în care Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 nu permite (dar nici nu interzice) înlocuirea sancțiunii complementare cu avertismentul, dată fiind natura juridică a celor două sancțiuni. Consideră, astfel, că

instituirea sancțiunii complementare *ope legis*, indiferent de contravenția pentru care se aplică sancțiunea principală și fără un control din partea instanței de judecată, încalcă cerința proporționalității restrângerii exercițiului unor drepturi, cu situația care a determinat-o.

6. Arată că mecanismul sancțiunilor contravenționale este unul care are o arhitectură bazată pe principiul proporționalității și al necesității, care derivă din principiul constituțional consacrat de art. 53 din Constituție. În sistemul sancțiunilor contravenționale, avertismentul reprezintă cea mai ușoară dintre acestea, atunci când fapta este de o gravitate redusă. Autorul excepției susține că Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 nu arată și nu prevede ce se întâmplă cu sancțiunile complementare aplicate în cauză, întrucât, dacă un *legalism formal* ar putea conduce la concluzia că acestea se mențin, *legalitatea* ar conduce la concluzia că acestea ar trebui să își piardă efectul punitiv. Aceasta întrucât o aplicare a sancțiunii avertismentului ar rămâne lipsită de eficacitate și substanță, în condițiile în care nu s-ar răsfrânge cu privire la întreaga sancțiune.

7. În susținerea argumentelor sale, autorul excepției face o paralelă cu reglementările din noul Cod penal care, în art. 80, consacră o nouă instituție, și anume aceea a renunțării la aplicarea pedepsei, în condițiile în care, în mod similar, fapta prezintă o gravitate redusă. În cazul în care judecătorul decide aplicarea acestei instituții, întregii activități infracționale a inculpatului i se aplică o singură sancțiune, cea a avertismentului, neputând fi aplicate pedepse complementare și cu atât mai puțin accesorii. Or, în atare condiții, autorul excepției arată că mai favorabil i-ar fi fost ca fapta să fi constituit infracțiune, și nu contravenție, iar judecătorul să aplice avertismentul. În acest context învederează că, în cauză, chestiunea de drept are în vedere dacă normele de substanță ale dreptului contravențional permit înlocuirea în tot, cu alte cuvinte, renunțarea la aplicarea sancțiunii contravenționale, atunci când fie agentul constatat, fie judecătorul decide aplicarea avertismentului. Aceasta, în condițiile în care aplicarea, în continuare, a sancțiunii contravenționale complementare, și anume suspendarea dreptului de a conduce, face lipsită de efecte voința judecătorului de a aplica avertismentul petentului, ceea ce are semnificația unei vădite disproporționalități între sancțiunea principală și cea complementară. Învederează, astfel, faptul că sancțiunea complementară, în cazul în care intervine, ar trebui să aibă rolul de a întregi sancțiunea principală, iar nu de a se transforma ea însăși într-o sancțiune mai drastică decât cea principală.

8. Totodată, arată că maniera de reglementare a art. 34 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 pare a permite judecătorului să „*spună dreptul*” prin dispunerea/înlocuirea oricărei sancțiuni, bineînțeles în condițiile în care nu se creează o situație mai grea, cu referire la principiul *non reformatio in pejus*, întrucât pilonul central este reprezentat de proporționalitatea sancțiunilor.

9. **Tribunalul Neamț — Secția I civilă** opinează în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate. Instanța de judecată învederează faptul că autorul acesteia invocă atât omisiuni de reglementare, respectiv faptul că legiuitorul nu a prevăzut posibilitatea înlocuirii sancțiunii complementare cu cea a avertismentului, cât și aspecte ce țin de modul de interpretare și aplicare de către instanță a dispozițiilor legale criticate în

raport cu anumite situații de fapt, aspecte care nu pot face însă obiect al controlului de constituționalitate.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată, astfel, că, deși excepția de neconstituționalitate are ca obiect prevederile art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, care reprezintă sediul materiei pentru sancțiunile contravenționale complementare, în realitate criticile autorului sunt direcționate către dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, care reglementează, cu titlu special, sancțiunile complementare aplicate în cazul contravențiilor prevăzute de acest act normativ, având în vedere, în mod particular, sancțiunea suspendării exercitării dreptului de a conduce, pe timp limitat. De asemenea, autorul excepției invocă, în parte, omisiuni de reglementare, cum ar fi, de exemplu, faptul că nu este permisă înlocuirea sancțiunii complementare cu sancțiunea avertismentului. Or, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, astfel de critici excedează competenței Curții Constituționale.

12. Dincolo de toate acestea, Guvernul reține că prevederile art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, care stabilesc sancțiunile contravenționale aplicabile, nu aduc atingere art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât instituirea sancțiunilor contravenționale aplicabile, principale sau complementare, precum și a condițiilor de aplicare ale acestora constituie atributul exclusiv al legiuitorului, acesta având posibilitatea de a aprecia ca obligatorie aplicarea unei sancțiuni contravenționale complementare pe lângă una principală, prestabilind astfel că gravitatea faptei justifică prin ea însăși caracterul necesar al măsurii, fără ca prin aceasta să se aducă atingere dispozițiilor constituționale invocate.

13. Referitor la susținerile privind încălcarea art. 53 din Constituție, din perspectiva aplicării sancțiunii suspendării exercitării dreptului de a conduce, pe timp limitat, Guvernul apreciază că aceste argumente nu pot fi primite, deoarece dreptul de a conduce un autoturism nu este un drept de rang constituțional.

14. În ceea ce privește criticile aduse art. 34 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 consideră că din examinarea conținutului normativ al acestor prevederi legale nu se poate trage concluzia că nu s-ar putea exercita controlul judecătoresc asupra modului cum a fost aplicată sancțiunea contravențională complementară, în acest sens norma juridică stabilind că, în soluționarea plângerii contravenționale, instanța va hotărî și asupra sancțiunii aplicate, fără a se face diferențiere între sancțiunile principale și cele complementare.

15. **Avocatul Poporului** consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, întrucât autorul acesteia critică, de fapt, omisiuni de reglementare, în sensul că legiuitorul nu a prevăzut posibilitatea înlocuirii sancțiunii complementare cu avertismentul. Este invocată, totodată, jurisprudența în materie a Curții Constituționale, exemplu fiind Decizia nr. 194 din 23 martie 2017, prin care s-a statuat că, „în cazul săvârșirii unor contravenții la regulile de circulație rutieră, reglementarea prin lege, pe lângă sancțiunea principală — amenda, și a uneia sau a mai multor sancțiuni complementare nu este de natură a încălca dispozițiile constituționale. Astfel, sancțiunea complementară a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă limitată de timp, respectiv 30 de zile, constituie o veritabilă măsură disuasivă, ce are ca scop preîntâmpinarea săvârșirii unor noi fapte de natură contravențională și protejarea participanților la traficul pe drumurile publice împotriva pericolului social corespunzător comiterii lor.”

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

## CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 5 alin. (5), (6) și (7) și art. 34 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins:

— Art. 5 alin. (5): „Sancțiunea stabilită trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite.

(6) Sancțiunile complementare se aplică în funcție de natura și de gravitatea faptei.

(7) Pentru una și aceeași contravenție se poate aplica numai o sancțiune contravențională principală și una sau mai multe sancțiuni complementare.”

— Art. 34: „(1) Instanța competentă să soluționeze plângerea, după ce verifică dacă aceasta a fost introdusă în termen, ascultă pe cel care a făcut-o și pe celelalte persoane citate, dacă aceștia s-au prezentat, administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal, și hotărăște asupra sancțiunii, despăgubirii stabilite, precum și asupra măsurii confiscării. Dispozițiile art. 236<sup>1</sup> și ale art. 405 din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile.

(2) Dacă prin lege nu se prevede altfel, hotărârea prin care s-a soluționat plângerea poate fi atacată numai cu apel. Apelul se soluționează de secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului. Motivarea apelului nu este obligatorie. Motivele de apel pot fi susținute și oral în fața instanței. Apelul suspendă executarea hotărârii.”

19. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta referitoare la previzibilitatea legii, art. 16 alin. (2) potrivit căruia nimeni nu este mai presus de lege, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și celor ale art. 126 referitor la instanțele judecătorești.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, prin Sentința civilă nr. 1.463 din 28 octombrie 2016, pronunțată de Judecătoria Târgu-Neamț, s-a admis, în parte, plângerea contravențională formulată de Iulian Coșofreți, în contradictoriu cu Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț, împotriva Procesului-verbal de contravenție seria PNTX nr. 014442, încheiat la 23 mai 2015 de Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț, și s-a dispus înlocuirea sancțiunii amenzii contravenționale cu cea a avertismentului, sancțiune ce i-a fost aplicată pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 120 alin. (1) lit. e) din Hotărârea Guvernului nr. 1.391/2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, și anume, pentru depășirea vehiculelor pe trecerea pentru pietoni semnalizată prin indicatoare și marcaje. Prin apel, sentința a fost criticată, printre altele, și sub aspectul menținerii sancțiunii complementare a suspendării dreptului de a conduce pe o perioadă de 30 de zile, măsură dispusă prin procesul-verbal de contravenție, potrivit art. 100 alin. (3) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002.

21. În acest context, autorul excepției arată că, în temeiul sentințe amintite, sancțiunea complementară încă subzistă și produce efecte, context în care apreciază că menținerea sancțiunii complementare are semnificația unei vădite disproporționalități între sancțiunea principală și cea complementară, având în vedere faptul că sancțiunea complementară, în cazul în care intervine, ar trebui să aibă rolul

de a întregi sancțiunea principală, iar nu de a se transforma ea însăși într-o sancțiune mai drastică decât cea principală.

22. Raportat la criticile formulate, Curtea reține că sancțiunile contravenționale sunt acele sancțiuni de drept aplicate în limitele prescrise de lege, în mod oportun și proporțional, persoanei care se face vinovată de săvârșirea faptei, orice persoană putând fi sancționată doar o singură dată pentru fapta comisă. Art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 reglementează sancțiunile specifice dreptului contravențional, sancțiuni ce îi sunt aplicabile subiectului de drept care încalcă norma juridică de drept contravențional printr-o conduită contrară acesteia. Aplicarea sancțiunilor contravenționale, respectiv sancționarea propriu-zisă a subiectului de drept pentru nesocotirea normelor de drept contravențional, se face potrivit unor principii, asemenea sancțiunilor de drept penal, și anume: principiul legalității sancțiunilor contravenționale, principiul stabilirii unor sancțiuni contravenționale compatibile cu concepția moral-juridică a societății, principiul individualizării (personalizării și proporționalității) sancțiunilor contravenționale, principiul personalității sancțiunilor contravenționale și principiul unicității aplicării sancțiunilor contravenționale (*ne bis in idem*).

23. Principiul proporționalității, apreciat a fi încălcat în cauză, atestă că toate sancțiunile principale sau complementare aplicate unui anumit contravenient, într-o anumită situație, trebuie să fie dozate în funcție de gravitatea faptei. Principiul proporționalității este apropiat de principiul oportunității, ce trebuie respectat în toate cazurile în care agenții constatare competenți sesizează săvârșirea unei fapte de natură contravențională și, procedând la aplicarea unor sancțiuni contravenționale principale sau complementare, trebuie să se asigure că aplicarea acestora se impune și că desăvârșește caracterul represiv și preventiv al sancțiunii contravenționale.

24. Curtea observă că art. 5 alin. (7) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 este o aplicație a principiului unicității aplicării sancțiunii contravenționale (*ne bis in idem*), subiectul de drept neputând fi sancționat decât o singură dată pentru aceeași faptă contravențională, putându-se aplica doar o singură sancțiune contravențională principală și una sau mai multe sancțiuni complementare. Astfel, se poate aplica o singură sancțiune principală, dintre cele reglementate de art. 5 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, sau o altă sancțiune principală prevăzută de un alt act normativ contravențional special, dar, pentru protejarea ordinii publice, se pot aplica mai multe sancțiuni complementare, iar acest lucru se datorează naturii sancțiunilor contravenționale complementare. De departe cea mai utilizată sancțiune contravențională este sancțiunea amenzii contravenționale care, deși nu este o sancțiune specifică dreptului contravențional, are cea mai mare incidență în dreptul contravențional datorită compatibilității sale ridicate cu gravitatea redusă, de principiu, a faptelor contravenționale,

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

## CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Iulian Coșofreți în Dosarul nr. 1.545/321/2015 al Tribunalului Neamț — Secția I civilă și constată că prevederile art. 5 alin. (5), (6) și (7) și cele ale art. 34 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Neamț — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 noiembrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE  
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

precum și pentru satisfacerea, relativ previzibilă, a naturii ei represive și preventive prin sărăcirea patrimoniului contravenientului, care va înțelege că, pe viitor, nu trebuie să mai nesocotească valorile sociale ocrotite.

25. Curtea învederează, de asemenea, faptul că art. 5 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 permite legiuitorului să stabilească și alte sancțiuni principale, dar și complementare, prevăzute în acte normative speciale. Aceasta este situația în cazul contravențiilor rutiere, în situația în care contravenientului îi este aplicată sancțiunea principală a amenzii contravenționale, dar și una sau mai multe sancțiuni complementare prevăzute de art. 96 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată. Potrivit art. 96 alin. (1) din acest act normativ, sancțiunile contravenționale complementare au ca scop înlăturarea unei stări de pericol și preîntâmpinarea săvârșirii altor fapte interzise de lege.

26. Curtea reține că, potrivit susținerilor autorului excepției de neconstituționalitate, interpretarea corectă a textelor de lege criticate este în sensul că nu se poate dispune aplicarea/menținerea unei sancțiuni complementare în situația în care sancțiunea principală este avertismentul. Împrejurarea că acesta este nemulțumit de faptul că instanța de judecată a înlocuit sancțiunea principală a amenzii cu cea a avertismentului, menținând însă sancțiunea complementară a suspendării dreptului de a conduce pe o perioadă de 30 de zile, măsură dispusă prin procesul-verbal de contravenție, nu reprezintă însă o problemă de constituționalitate. Asemenea critici privind interpretarea și aplicarea legii în raport cu situațiile de fapt nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale care se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată. Competența de a aprecia dacă, în cauză, legea a fost corect interpretată și aplicată revine instanțelor de judecată, în cadrul căilor de atac prevăzute de lege.

27. Așa fiind, în virtutea principiului legalității sancțiunilor contravenționale, dar și al liberului acces la justiție, instanța de judecată analizează legalitatea și temeinicia fiecărei sancțiuni contravenționale în parte, trebuind, de asemenea, să analizeze, pentru fiecare dintre aceste sancțiuni, caracterul oportun și proporțional al acesteia. Pe cale de consecință, instanța va putea decide asupra oricărei sancțiuni complementare, doar în acest fel individualizarea sancțiunilor contravenționale se poate realiza în mod corespunzător, cu respectarea principiului constituțional al rolului justiției, astfel ca niciunul dintre cetățeni să nu fie sancționat în mod injust și nelegal, fiecare sancțiune aplicată de organele statului prin agenții săi trebuind a fi proporțională cu fapta săvârșită.

Magistrat-asistent,  
**Ingrid Alina Tudora**

# HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

## GUVERNUL ROMÂNIEI

### HOTĂRÂRE

#### **pentru aprobarea criteriilor și modalităților de stabilire și ajustare a prețurilor reglementate aferente serviciilor de calificare, depozitare și procesare a octoxidului de uraniu, precum și a prețului dioxidului de uraniu furnizate de către Compania Națională a Uraniului — S.A. pe teritoriul României**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 2 alin. (6) din Legea nr. 193/2018 pentru reglementarea principiilor privind asigurarea strategiei naționale a României referitoare la menținerea ciclului nuclear integrat, prin asigurarea materiei prime pentru fabricarea combustibilului nuclear necesar funcționării unităților de la Centrala Nuclearoelectrică de la Cernavodă,

**Guvernul României** adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Prețul pentru serviciile de calificare, depozitare și procesare a octoxidului de uraniu, precum și prețul dioxidului de uraniu furnizate de către Compania Națională a Uraniului — S.A. (CNU) se stabilesc și se ajustează de către Ministerul Energiei, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice, după avizarea de către Consiliul Concurenței a fișei de fundamentare a prețurilor.

Art. 2. — (1) Prețurile serviciilor și produselor prevăzute la art. 1 se stabilesc pe baza costurilor efective ale Companiei Naționale a Uraniului — S.A., validate de auditorul independent prevăzut la art. 3 alin. (3).

(2) Ajustarea prețurilor reglementate se realizează la un interval de 6 luni, ca urmare a transmiterii cererii de avizare de către Ministerul Energiei, pe baza propunerii primite de la Compania Națională a Uraniului — S.A.

(3) Prețurile reglementate, avizate conform prevederilor alin. (1) și (2), au o valabilitate de 6 luni de la data emiterii avizului, la expirarea acestei perioade fiind obligatorie solicitarea unui nou aviz.

(4) Prețul dioxidului de uraniu rezultat ca urmare a aplicării prevederilor alin. (1) și (2) nu poate depăși valoarea rezultată din adăugarea la media pe ultimele 6 luni a prețurilor octoxidului de uraniu practicate pe piețele internaționale pentru tranzacții pe termen lung a costurilor aferente procesării, validate de auditorul independent prevăzut la art. 3 alin. (3), precum și a unei marje de profit de 4%.

(5) Reducerile de costuri rezultate din creșterea eficienței activității CNU, certificate ca atare de auditorul independent prevăzut la art. 3 alin. (3), vor fi repartizate astfel: 50% din sume vor fi recunoscute în preț sub formă de profit majorat, iar 50% din sume se vor concretiza în reduceri ale prețului.

(6) Reducerile de costuri care nu reprezintă rezultate ale creșterii eficienței activității CNU se vor concretiza integral în reduceri de preț, și nu sub formă de profit majorat.

Art. 3. — (1) Propunerile de stabilire/ajustare a prețurilor serviciilor și produselor prevăzute la art. 1 sunt transmise de Compania Națională a Uraniului — S.A. la Ministerul Energiei însoțite de documente justificative care fundamentează valorile prețurilor propuse.

(2) Pentru stabilirea/ajustarea prețurilor serviciilor și produselor prevăzute la art. 1, Ministerul Energiei analizează și verifică corectitudinea datelor și informațiilor furnizate de

Compania Națională a Uraniului — S.A. în corelație cu constatările auditului prevăzut la art. 3 alin. (3) în termen de 10 zile de la data prezentării raportului de audit.

(3) Auditarea costurilor efective ale Companiei Naționale a Uraniului referitoare la prețurile reglementate va fi realizată de către un furnizor de servicii de specialitate tehnică pentru auditarea costurilor, selectat și remunerat de către Societatea Națională Nuclearoelectrică — S.A. Societatea Națională Nuclearoelectrică — S.A. comunică Ministerului Energiei raportul de audit în termen de 2 zile de la data recepționării acestuia.

(4) Ministerul Energiei transmite spre avizare Consiliului Concurenței fișa de fundamentare pentru stabilirea prețurilor serviciilor de calificare, depozitare și procesare a octoxidului de uraniu, precum și a prețului dioxidului de uraniu furnizate de către Compania Națională a Uraniului — S.A., al cărei model este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre. Consiliul Concurenței emite un aviz care constată corectitudinea corelațiilor datelor prezentate în fișa de fundamentare, iar în ceea ce privește prețul dioxidului de uraniu avizul certifică îndeplinirea condiției prevăzute la art. 2 alin. (4).

(5) Ministerul Energiei transmite cererea de avizare a prețurilor stabilite/ajustate și fișa de fundamentare avizată de Consiliul Concurenței la Ministerul Finanțelor Publice, care va emite un aviz de preț pentru stabilirea/ajustarea prețurilor serviciilor și produselor prevăzute la art. 1.

Art. 4. — (1) Compania Națională a Uraniului — S.A. are obligația să respecte prețurile cuprinse în avizul emis de Ministerul Finanțelor Publice.

(2) Controlul respectării valorilor de preț avizate pentru Compania Națională a Uraniului — S.A. se realizează de către personalul împuternicit în acest scop al Ministerului Energiei.

Art. 5. — (1) Constituie contravenție, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să constituie infracțiuni potrivit legii penale, următoarele fapte:

a) practicarea de către Compania Națională a Uraniului — S.A. a unor prețuri fără avizul Ministerului Finanțelor Publice sau a unor prețuri mai mari decât cele avizate;

b) prezentarea de către Compania Națională a Uraniului — S.A. de date eronate la fundamentarea cererii de ajustare a prețurilor;

c) refuzul Companiei Naționale a Uraniului — S.A. de a se supune controlului prevăzut la art. 4 alin. (2).

(2) Constatarea contravențiilor prevăzute la alin. (1) și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele împuternicite în acest scop de către Ministerul Energiei.

(3) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 1.500 lei la 7.500 lei.

(4) Prețurile și tarifele stabilite și practicate greșit se corectează, iar sumele încasate necuvenit ca urmare a săvârșirii contravenției prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se confiscă.

Art. 6. — Contravențiilor prevăzute la art. 5 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. — (1) Dispozițiile art. 5 și 6 intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Prezenta hotărâre este valabilă un an de la data intrării în vigoare.

PRIM-MINISTRU  
**VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ**

Contrasemnează:  
Ministrul finanțelor publice,  
**Eugen Orlando Teodorovici**

p. Ministrul energiei,  
**Doru Vișan,**  
secretar de stat

p. Președintele Consiliului Concurenței,  
**Eugen-Corneliu Șuşu**

București, 5 martie 2019.

Nr. 126.

ANEXĂ

**FIȘA DE FUNDAMENTARE**  
**pentru stabilirea prețurilor serviciilor**  
**de calificare, depozitare și procesare a octoxidului de uraniu**  
**și a prețului dioxidului de uraniu**

— model —

Nr. crt.	Specificația	Valoare — lei —
<b>I. Cheltuieli directe</b>		
I.I. Cheltuieli cu materii prime și materiale		
I.II. Alte cheltuieli materiale		
I.III. Cheltuieli aferente serviciilor efectuate de terți		
I.IV. Cheltuieli cu personalul		
I.V. Amortizare pentru utilajele din dotare		
I.VI. Alte cheltuieli de exploatare		
<b>TOTAL CHELTUIELI DIRECTE</b>		
<b>II. Cheltuieli indirecte</b>		
<b>III. TOTAL CHELTUIELI (I+II)</b>		
IV. Cantitate produsă (UM)		
V. Cost/UM (III:IV)		
VI. Profit (%)		
<b>VII. Preț — fără TVA, propus (V+VI) lei</b>		

# ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

## — Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

# ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

## — Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul [www.expert-monitor.ro](http://www.expert-monitor.ro), unde puteți aplica online comanda.

**EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR**



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,  
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București  
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București  
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)  
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: [marketing@ramo.ro](mailto:marketing@ramo.ro), internet: [www.monitoruloficial.ro](http://www.monitoruloficial.ro)  
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,  
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72  
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

